

První liga z Nymburska

Soutěž Mléčná farma má v Čechách již několikaletou tradici. V letošním roce se do ní přihlásilo dvacet farem s chovem českého strakatého skotu a dvacet jedna holštýnských chovů. Mezi nimi se na stříbrné příčce umístila farma Kouty, která je součástí podniku Poděbradská blata, a. s. Najdeme tam dojnice v laktaci, v okoloprodním období a telata zhruba do 5,5 měsíce. V dalším středisku v Křečkově jsou ustájeny plemenice stojící na sucho a jalovice včetně vysokobřezích.

Jana Velechovská

Akciová společnost Poděbradská blata hospodaří na Nymbursku na 3300 hektarech orné půdy. Rostlinná výroba je zaměřena na produkci obilnin, technických a krmných plodin, v živočišné výrobě hraje prim chov dojeného skotu.

Rámcové a vyrovnané

V podniku se chová zhruba 1250 kusů holštýnského skotu, z toho je 600 krav s vysokou dojitostí. Podle kontroly užítkovosti (KU) je průměrná užítkovost 10 264 kilogramů mléka s obsahem bílkovin 3,27 a tuku 3,77 procenta. Počet somatických buněk celého stáda nepřesahuje 200 000 na mililitr.

Průměrná užítkovost v podniku – krávy v kontrole užítkovosti

Kontrolní rok	Užítkovost (kg)
2004/2005	7 927
2005/2006	8 381
2006/2007	8 517
2007/2008	8 670
2008/2009	9 537
2009/2010	10 178
2010/2011	10 264

Současné stádo vznikalo postupně, v roce 1993 se na původní strakaté krávy začali připouštět holštýnští býci. Jak říká hlavní zootechnik Petr Havránek, zdejší chov je raritou, všechny krávy byly totiž zapuštěny pouhými dvěma plemeny. „V roce 2001 jsme odstartovali plemenní bu pomocí otců ze Spojených států amerických a Itálie a také České republiky. Preferujeme především špičkový tělesný rámec, kvalitní veno a suché končetiny. Zohledňujeme také užítkovost, kterou konkrétní plemenník do chovu přináší,“ vysvětluje hlavní zootechnik.

Posledních šest let se v Koutech provádí plošné hodnocení exteriéru prvotek. Již v roce 2008 se chov dostal na třetí místo v České republice z hlediska exteriéru – získal průměrný počet 81,4 bodu na krávu. Dnes se mohou Kouty pochlubit průměrnými 82 body a na zevnějšku zvířat je to vidět.

Trojí krmení

Ve středisku Kouty se kromě produkční stáje s kapacitou 500 kusů nachází také porodna, kam plemenice přicházejí asi 21 dní před termínem porodu a po ote-

■ Klíčové informace

- Farma Kouty patří akciové společnosti Poděbradská blata. V letošním ročníku soutěže Mléčná farma se umístila mezi holštýnskými chovy na stříbrné příčce.
- Podnik chová holštýnský skot v počtu asi 600 krav.
- Současná průměrná užítkovost na dojenou krávu činí 34,8 litru, na ustájenou dojnici je to 27 litrů mléka.
- Po porodu nasazují prvotelky 38,1 litru, krávy na druhé laktaci 47,2 litru a na třetí a vyšší dokonce 48,5 litru mléka.
- Dojí se třikrát denně a mléko se odváží dvakrát za den.

Stáj Kouty získala druhé místo v soutěži Mléčná farma 2012 (vlevo hlavní zootechnik Petr Havránek, vpravo zootechnik Lukáš Ronz) Foto Jana Velechovská

lení v ní spolu s mládětem zůstávají zhruba 24 hodin. V této době přijímá tele mlezivo od vlastní matky a podává se směsné kolostrum. Do poporodního obdo-

Přibližně ve 2,5 měsíce věku putují telata po šesti až sedmi kusech do venkovní školkky, kde se odstavují a začínají přijímat TMR pro dojnice spolu se starte-

Vysokobřezí jalovice 276403/921 z plemenné kombinace PPH-197 Lapac x NGA-535 Classic se může stejně jako ostatní plemenice v Koutech pochlubit špičkovým exteriérem Foto Jana Velechovská

bí spadá i ošetření pupku, označení nebo podání vitamínových přípravků.

Následně se telata přesunují do venkovních individuálních boxů, kde ještě zhruba týden dostávají čerstvé mlezivo. Poté tři až čtyři dny přijímají jak kolostrum, tak mléčnou náhražku. Zhruba od 11. dne života jsou krmna adlibitně starterem a kvalitní mléčnou náhražkou.

rem. Další možností je skupinové vnitřní ustájení.

V Koutech se před několika měsíci zavedlo trojí krmení telat. Podle hlavního zootechnika má již tento postup výsledky – zvýšily se přírůstky, zlepšil se zdravotní stav telat, snížily úhyny a zlepšila ekonomika. „Na tento fakt má jistě vliv i používání automatického napájecího vozíku na mléko s pasterizací, který na

farmě využíváme asi čtvrt roku,“ dodává Petr Havránek.

Býčci se prodávají maximálně ve věku jednoho měsíce do zahraničí – aktuální cenu 63 Kč za kilogram si Havránek pochvaluje. Převoz jaloviček do odchovny mladého dobytka ve středisku Křečkov probíhá ve věku 5,5 měsíce, kdy telata váží zhruba 220 kilogramů.

V Křečkově se jim zkrmuje ještě asi měsíc stejná krmná dávka včetně starteru, podle Havránka tak nedochází ke ztrátě kondice a k úhynům. V roce života se jalovice přesouvají do produkční stáje jalovic ve stejném středisku. První inseminace se provádí většinou ve věku 14 až 15 měsíců podle tělesného rámce a kondice.

Jen neztloustnout

Vysokobřezí jalovice staré 25 až 26 měsíců putují zpět do Koutů do produkční stáje. Jedná se o tři stáje typu K-96, které se rekonstruovaly na volné ustájení (boxy, venkovní zastřešené krmišťe) zhruba před patnácti lety. O dva roky později k nim přibyla další budova, ve které je umístěna rybinová dojírna pro 2 x 10 plemenic. Před třemi lety prošla modernizací, aktuálně je vybavená digitálními prvky včetně transponderů a programu Dairy Plan. V podniku praktikují dojení třikrát za den. „Denně dodáváme zhruba 16 650 kg mléka do Polabských mlékáren přes MHD Benešov za aktuální cenu 7,30 Kč, zatímco v březnu jsme dostávali 8,45 Kč/kg,“ konstatuje Havránek.

V Poděbradských blatech se dojnice krmí třemi typy směsných dávek. První z nich přijímají od otelení zhruba do 300 dnů laktace. Jak říká Petr Havránek, 300 dní není dogma, tato vysoce energetická dieta se zkrmuje podle výše užítkovosti a kondice každé plemenice tak, aby příliš neztloustla. Druhou dávku s polovičním obsahem jaderného krmiva podávají v Koutech na konci laktace a v období přípravy na porod, třetí je vyhrazena pro krávy vysokobřezí a zasušené (v Křečkově). Jak vyzdvihuje hlavní zootechnik, pro další užítkovost krav je velmi důležitá jejich kondice na konci laktace a v období stání na sucho. Laktující plemenice se krmí třikrát denně, pětkrát za den se přihnuje.

Z hlediska reprodukce využívají v Koutech kromě inseminace také přirozenou plemenní bu. Krávy jalové více než 200 dní nebo s problémovou reprodukcí se umísťují do harému s býkem (zhruba po 60 kusech) stejně jako jalovice nezabřezlé po třetí inseminaci. I přes průměrné reprodukční ukazatele se tak mohou v podniku pochlubit vysokým počtem zabřezlých krav i jalovic.

Od dubna tohoto roku se v chovu plošně používají programy založené na hormonální stimulaci – PreSynch a Ovsych. Na hodnocení výsledků je však ještě brzy.

inzerce

jako v peřině Biosuper®

Metrididy a především mastitidy jsou hromadná onemocnění skotu, která mají významný ekonomický dopad na chovatele dojníc. Produkce mléka se velmi snižuje, klesají dodávky do mlékárny, vznikají vícenáklady za léčení či ztráty na úhynech a brakaci atd. Vedle dodržování správné technologické kázně na dojírně a ve stáji je vhodné snižovat negativní vliv mikrobiálních patogenů. Prevence je nejlevnější opatření!

NOVINKA!

Výhody:

- Významně snižuje riziko mastitid
- Snižuje výskyt metritid
- Především u telat snižuje výskyt respiratorních onemocnění
- Snižuje obsah vlhkosti v podestýlce a stájovém prostředí a tím redukuje rozvoj patogenních mikroorganismů
- Neutralizuje amoniak

efektivní asanace chovného prostředí

Tradiční český výrobce

VVS Verměřovice s.r.o.
561 52, Verměřovice 225
☎ +420 465 642 670

FAX: +420 465 641 069
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

na farmě ve formě®

Starší telata jsou ve školkách

Foto Jana Velechovská